

BÉKALENCSE

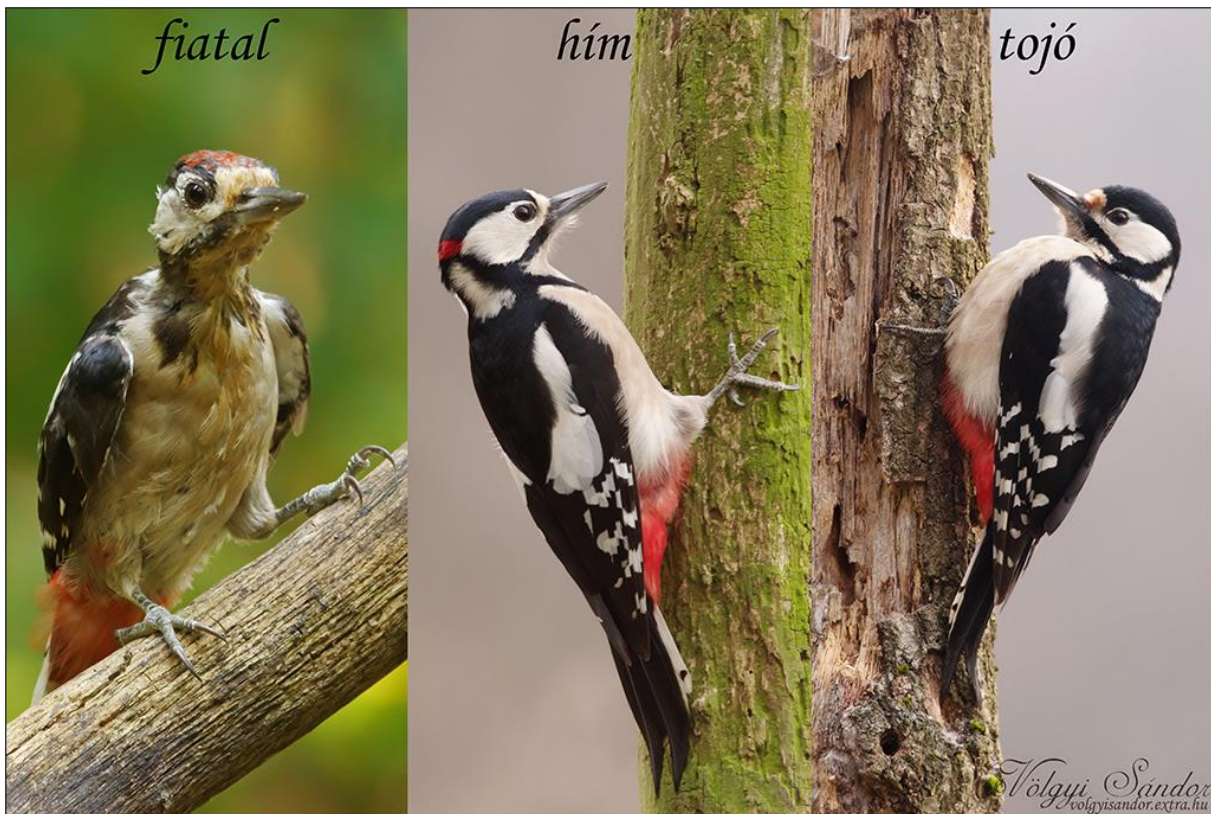
A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság hírlevele

2024. augusztus

HÍREK

Ha van sapkája azért, ha nincs sapkája azért

A nyár második felében a harkályok már befejezték költésüket, a fiókák kirepültek, önállóak lettek. Augusztus folyamán a gyakori nagy fakopáncs idei fiataljai a kertekben is feltűnnek. Egy kis odafigyeléssel laikusként is könnyen felismerhetjük őket, hiszen egy jól látható bélyeg alapján elkülöníthetők az öreg madaraktól.

A fiatal nagy fakopáncsok ugyanis piros sapkát viselnek, míg az öreg madarak fejtetője mindkét nemnél fekete. Az öreg hímek tarkóján láthatunk piros foltot, mely a fiatalok esetében az első vedlés alkalmával válik majd láthatóvá.

A nagy fakopáncs (*Dendrocopos major*) hazánkban védett faj, természetvédelmi értéke 25.000 Ft.

(Szöveg és fotók: Völgyi Sándor természetvédelmi őr)

Sztyepprétek diszkrét védett faja: a keserűgyökér-nappalibagolylepke

A keserűgyökér-nappalibagolylepke (*Schinia cardui*) egy déli-kontinentális elterjedésű faunaelem. Ez a bagolylepke homoki gyepeken, száraz meleg domboldalakon él, ahol kevésbé ismert sztyepp karakterfajként van jelen. Megjelenése nem feltűnő, kis mérete és színezete miatt nehezen észrevehető.

A legtöbb bagolylepkével ellentétben, amelyek éjszaka aktívak, a keserűgyökér-nappalibagolylepke amire magyar neve is utal, nappal repül. Táplálkozása során általában sárga, nektárban gazdag virágokat részesít előnyben. Az évi egy generációjú lepkék júniustól augusztusig repülnek, lárváik pedig augusztusban és szeptemberben fejlődnek.

A bábok hibernálnak, vagyis a téli hónapokat bábállapotban töltik. A keserűgyökér-nappalibagolylepke táplálkozási specialista, mivel lárvái kizárólag a közönséges keserűgyökér (*Picris hieracioides*) virágát és

termését fogyasztják. Ez a növény rövid életű évelő, gyakran csak két évig él, és nem tolerálja az erős legeltetést és a rendszeres kaszálást. Sárga fészekvirágzata hosszú ideig, július végétől szeptemberig virágzik, ami egybeesik a lepke szaporodási ciklusával. Ennek következtében a nyár végi, nem legeltetett, illetve kaszátlan területek fontos élőhelyeket biztosítanak e faj számára. A keserűgyökér-nappalibagolylepke elterjedése korlátozott, de még mindig megtalálható a Dél-Mezőföld Tájvédelmi Körzet természetes száraz gyepein. A faj szerepel a Vörös Könyvben és 1993 óta védett, természetvédelmi értéke 5000 forint.

(Szöveg és fotó: Kováts László természetvédelmi őr)

Szeptember 30-ig látható a Nagyharsányi csata emlékműpályázat kiállítása

A Magyar Művészeti Akadémia Építőművészeti Tagozata és a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság „a Nagyharsányi csata emlékhelye 2023” címmel hirdetett nyílt, építészeti tematikájú ötletpályázatot az 1687-ben lezajlott nagyharsányi győzelmes csata emlékhelyének fejlesztésére. A pályázat keretében „innovatív építészeti-tájépítészeti eszközökkel megfogalmazott” pályaműveket vártak egy magas színvonalú emlékpark kialakítására a nagyharsányi csata emlékezetére.

A pályaművek a Nagyharsányi Szoborpark fogadóépületében tekinthetők meg szeptember 30-ig.

A „második mohácsi csata” 1687. augusztus 12-én zajlott. Minden magyar ember tanult a végzetes kimenetelű mohácsi csatáról, de a második mohácsi csatának is nevezett nagyharsányi ütközet csak kevesek számára ismert. Ez volt a Dél-Magyarország felszabadításáért vívott török elleni hadjárat legnevezetesebb ütközete, melynek során a Szent Liga Mohácsról Siklós felé tartó csapatai mérték össze erejüket a Szulejmán nagyvezír vezette török hadsereggel. A csatában a Lotharingiai Károly és Miksa Emánuel vezette szövetséges hadak hatalmas diadalt arattak: 7000 török esett el (további 6-8000 katona a Dráva mocsaraiban illetve a folyóban lelte halálát) több mint 2000 janicsár fogságba esett. Teljes hadfelszerelésük – táborukkal együtt – a keresztények zsákmánya lett. Európa-szerte a keresztény fegyverek diadalát hirdették a harangok.

Rejtélyes roncsok a Dunában

Az elmúlt időszak gyorsan apadó vízszintje ismét láttatni engedte a Mohács alatti Duna-szakaszon található Gabriella-sziget belső ágában elsüllyedt hajók roncsait. A nem mindennapi különlegesség mindig sok látogatót vonz a területre, ugyanakkor a roncsok számát és eredetét illetően meglehetősen kevés információ ismert és azok többsége sem fedi teljesen a valóságot.

Az egyik legelterjedtebb, de téves feltevés szerint a hajókat az 1960-as évek vége felé süllyesztette el folyamszabályozási célokból a Vízügy akkori elődje.

A területen megtalálható – és a mohácsi vízmérce szerinti 270 cm-es vízállásnál előbukkanó – 4 darab roncsot a második világháborúban süllyesztette el a szovjet hadsereg. Ezek közül egy az 1895-ben alapított és 1948-ig működött Magyar Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaság (MFTR) csöves pontonja volt. A további három roncs a Honvéd kincstár tulajdonában állt: van köztük egy katonai ponton, egy szivar alakú aknarobbantó/aknakutató vasdereglye, valamint egy aknarobbantó/aknakutató fadereglye.

Érdekességként megemlítendő, hogy a zátonnyal egyvonalban a Duna sodorvonalá felé a mederfenéken fekszik hullámsírijában a J.R.M (Jugoszláv Folyami Hajózás) tulajdonában állt és 1944 őszén aknára futott Slovenia (Szlovénia) nevű lapátkerekes vontató gőzhajó.

E különleges látnivalókat mutatja be kisfilmünk, mely az alábbi linken érhető el:
<https://youtu.be/qhJK9hHBKkg>

Még több képért kattintson ide:
<https://www.flickr.com/photos/dunadrava/albums/72177720319563997>

(Szöveg, videó és fotók: Sztellik Endre természetvédelmi őr)

Elkezdődött a denevérnász

A denevérek násza nyár végén, ősz elején zajlik. A nászidőszakban gyakori jelenség, hogy a denevérek úgynevezett nászbarlangokat keresnek fel, amelyek később telelőhelyül is szolgálhatnak. A Dunántúl egyik legjelentősebb nászbarlangja az Abaligeti-barlang. Több ezer denevér fordul meg itt augusztus végén, szeptember elején, tehát nagyobb az esély a sikeres párosodásra.

A párzás ősszel megtörténik, de a magzat fejlődése a téli álmot követően indul meg. Az egy, esetleg kettő kölyök május végén, június elején születik meg a nyári szálláshelyen, és egy hónap után lesz önálló.

(A képen tavi denevér látható, fotó: Dombi Imre természetvédelmi őr)

KÖRNYEZETI NEVELÉS

Programok minden korosztálynak a Tettye Oktatási Központban

A Pintér-kert Arborétum szomszédságában található, Természetiskola Minősített Oktatóhely címet viselő **Tettye Oktatási Központ** programjai a természet csodáit mutatják be minden korosztály számára. A résztvevők az erdők, mezők és vizek különleges állataival, az évszakok jellegzetességeivel, az időjárással, a természetben való tájékozódás fortélyaival ismerkedhetnek meg.

Az óvodásoknak szóló programok tematikái: tavaszi ébredés a Mecsekben, a Mecsek élővilága nyáron, az ősz: a téli álomra felkészülés időszaka, a tél és a téli álom, téli madárgondozás, az erdő emlései.

Az alsó, valamint felső tagozatosok részére összeállított „Mecseki felfedezések”, a „Mecseki állatvilág”, valamint a „Vizek világa” elnevezésű minősített programok 3-3 modult tartalmaznak, modulonként négyféle foglalkozással. Az érdeklődők így összesen 36-féle minősített környezeti nevelési program közül választhatnak.

A Tettye Oktatási Központban a nyári szünet után szeptemberben folytatódik a **Duna-Dráva Nemzeti Park Klub** közkedvelt előadássorozata. A közérthető stílusú, sok képpel illusztrált ismeretterjesztő előadásokra minden korosztályt szeretettel várunk!

A Tettye Oktatási Központ ismertetése, kapcsolódó programok bemutatása: <https://ddnp.hu/tettye>
A programok részletes bemutatása: https://ddnp.hu/kornyezeti_neveles/igenyelhető_foglalkozások

Poszméh Monitoring Program a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság területén

A virágos növények terjedését és sokszínűségének kialakulását közel 100 millió éve, a kréta időszakban is a rovarok beporzó tevékenysége segítette. A rovarok és a virágos növények ez idő alatti közös fejlődése tette lehetővé az emberiség közel 30%-ának táplálékul szolgáló, kimagasló tápértékkel bíró növények termesztését.

A beporzást igénylő növények (gyümölcsök, bogyósok, hüvelyesek, napraforgó, repce, stb.) rohamos területi növekedése mellett a rovarbeporzók (legyek, méhek, poszméhek, lepkék, stb.) száma évtizedek óta jelentősen és rohamosan csökken a világ számos, így Európa és hazánk mezőgazdasági és természetes élőhelyén. A méhpopulációk fogyatkozásának legfontosabb oka valószínűleg a mezőgazdasági tájak egyre intenzívebb használata, a beporzók természetes élőhelyeinek csökkenése, illetve a szaporodási ciklusukhoz nem illeszkedő gazdálkodás (kaszálás, legeltetés) folytatása.

A méhek létfontosságú beporzási szolgáltatásokat nyújtanak a legtöbb virágzó növény számára, mind a természetes, mind a mezőgazdasági rendszerekben. Sajnos mind az őshonos, mind a kezelt méhpopulációk csökkenése egyre jobban fenyegeti e növények és a haszonnövények fennmaradását.

A kutatások kimutatták, hogy a tenyésztett mézelő méhekre, mint egyetlen beporzó fajra támaszkodni az élelmiszertermelésben nemcsak kockázatos, de egyre inkább nem is hatékony, mivel számos növény esetében a sikeres beporzás egyértelműen növekszik a vadméhek tevékenységének következtében. Ez arra utal, hogy a vadméhek kompenzálhatják a mézelő méhek folyamatos veszteségét, de a mézelő méhek nem helyettesíthetik a vadméhek szerepét.

A beporzó rovarok közül a lepkék után világszerte talán a legnagyobb figyelem a poszméhekre irányul, elsősorban színes megjelenésük és a virágos mezőkhöz kötődésük miatt. A poszméhek világalállománya a beporzó rovarokon belül vizsgálva is, egyes régiókban kritikus csökkenést mutat.

Ezen csökkenés egyik legfontosabb oka az intenzív vegyszerek, rovarölő és gombaölő szerek jelentős használata, amely hozzájárul a méhek létszámának csökkenéséhez. Még a méhek számára általában biztonságosnak tartott gombaölő szerekről is kimutatták, hogy megzavarják a mézelő méhek fejlődését és a poszméhek viselkedését. A poszméhek kolóniái ugyanis kevesebb munkást termelnek, kevesebb méhbiomasszát hoznak létre, és kisebb anyakirálynőkkel rendelkeznek a gombaölő szerrel való érintkezést követően. Ez azért is végzetes, mert a poszméhek esetében csak a királynők telelnek át, és egy királynő a következő évben mindössze 50-100 példányos kolóniát hoz létre.

A poszméhek többé-kevésbé virág specialisták. Nagytestű méhek, igen hosszú nyelvük van, tavasszal elsősorban a pillangósok (zsályák, gyűszűvirág, ínfű, sisakvirág, zanótok, herefélék, stb.), míg nyár végén és ősszel a fészkesek (aszatok, bogáncsok) beporzásában van jelentős szerepük. Ezért a természetes, természetközeli gyepek érzékeny indikátorfajai. Életciklusuk miatt a gyepek kétszikű virágkészletének tavaszi és nyárvégi, őszi erőforrásaira is szükségük van. Tavasszal, nyár elején a kolóniák kialakításához, míg nyár végén a hímek felneveléséhez, ősszel pedig a megtermékenyített fiatal királynők teleléséhez létfontosságú táplálékforrásokra kell támaszkodniuk.

Hazánkban 29 poszméh faj él, több mint a fele ritkának számít. Sok faj elterjedéséről, állomány nagyságáról szinte alig van információnk. Egy terület fajösszetétele hűen tükrözi az élőhely ökológiai állapotát, aminek ismerete fontos lehet pl. a természetvédelmi kezelések tervezése során is. A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság ezért működteti a Poszméh Monitoring Programot (PMP). A monitoring adatgyűjtés a méheknek az élőhelyükön történő lefényképezését jelenti. Egy kép elkészítésével keletkezik egy előfordulási adat. Az elkészített kép a PMP adatbázisába kerül, és az így kapott információk hozzásegítenek az élőhelyük valamint az egyes fajok védelméhez.

FELHÍVÁSOK

Vegyen részt Ön is a poszméhek felmérésében!

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóságán zajló Poszméh Monitoring Programhoz kapcsolódóan idén is nyereményjátékkal egybekötött akciót hirdetünk meg, amelyben minden természetkedvelő, természetjáró ember részt vehet, poszméhekről készült képek beküldésével. Az akció célja, hogy a beérkező adatok segítségével minél alaposabban megismerhető legyen az állomány létszáma, elterjedése.

Adatgyűjtési (fotózási) útmutató:

Kérünk mindenkit, hogy a poszméheket természetes élőhelyükön fotózzák le és egy jobb kép készítése reményében se fogják be az egyedeket!

A képeket a poszmeh@ddnp.hu e-mail címre kérjük küldeni. Egy példányról maximum 4 képet lehet feltölteni, képenként maximum 1 MB méretben.

A fényképek mellé kérjük az elkészítő nevét, az e-mail címét, a helyszín gps koordinátáját, a dátumot és a település nevét mellékelni. Amennyiben nincs lehetőség koordináta felvételére, akkor bármilyen földrajzi adatot (dűlőnév, hegy, vízfolyás neve stb.) is meg lehet adni.

Egy példányról, ha lehet, készüljön oldalról (a-b) és felülről (c) is kép. Törekedjünk, hogy a hátsó láb jó látható (d) legyen, sok fajnál ugyanis ez segíti a határozást. Ha nem sikerül minden oldalról elkészíteni a képeket, akkor is várjuk az elkészült fotókat, ha lehetséges, megpróbáljuk a fajt meghatározni!

A faj meghatározása után az eredményről visszajelzést küldünk. Márciustól október végéig keresgélhetjük a poszméheket.

A résztvevők között a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság három értékes ajándécsomagját sorsoljuk ki az akció zárását követően. A játék 2024. október 31-én éjfélig tart, eddig várjuk a képeket és a hozzájuk tartozó adatokat. A sorsolás véletlenszám-generátorral történik; a megadott adatokat kizárólag a sorsolás időpontjáig tároljuk, azt követően töröljük. A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság adatvédelmi tájékoztatója ide kattintva érhető el: www.ddnp.hu/adatvedelem.

Mintaképek

a,

b,

c,

d,

A részletes pályázati felhívás elérhető honlapunkon: <https://ddnp.hu>

Gyepgazdálkodók figyelmébe

A Hermann Ottó Intézet a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatósággal és további projektpartnereivel olyan gyepgazdálkodók jelentkezését várja, akik elkötelezettek a természetkímélő gyepgazdálkodás mellett, és tapasztalataikat, a gazdaságukban alkalmazott módszereiket szívesen bemutatnák annak érdekében, hogy másokat is ösztönözzenek a természeti értékeket kímélő gyepgazdálkodásra.

A GRASSLAND-HU LIFE IP (LIFE18 IPE/HU/000018) projekt fő célja a gyepes élőhelyek és az ezekhez kötődő fajok természetvédelmi helyzetének javítása és hosszú távú megőrzése. Ennek megvalósítását szakpolitikai eszközök kidolgozása, terepi beavatkozások, illetve szemléletformáló tevékenységek segítségével kívánja elérni. Egyike ezen feladatoknak olyan gazdálkodók és modellgazdaságok kiválasztása és segítése, akik természetbarát és fenntartható gyepkezelői gyakorlatot folytatnak (lehetőség szerint természetközeli gyepterületeken), így pozitív, követendő mintaként szolgálhatnak más gazdálkodók számára és nyitottak tudásuk átadására.

A Grassland projektben résztvevő szervezetek (HOI, NAK, MME) a kiválasztott gazdálkodókkal együttműködve különböző technológiai bemutatókat (kaszálás és/vagy legeltetés) és ehhez kapcsolódó szakmai rendezvényeket szerveznek, ahol az adott régió érdeklődő gazdálkodói a terepen tudnak a bemutatott természetbarát kezelési módszerekről és szemléletről, illetve az elérhető támogatási lehetőségekről érdemben tájékozódni, egyeztetni.

A projektben részvevő szervezetek online felületeiken hirdetik meg a gyakorlati bemutatókat, fórumokat, egyúttal bemutatva a kiválasztott modellgazdaságot és annak tevékenységét is, segítve ezzel, hogy a természetvédelmi szempontokra is figyelő gazdálkodók minél nagyobb nyilvánosságot, láthatóságot kaphassanak. A tervek szerint mind az öt, országszerte kiválasztott mintagazdaság területén legalább egy rendezvény kerül lebonyolításra a projekt a 2025-2026. évi időszak végéig.

A rendezvények lebonyolításának költségeit a projekt biztosítja.

A pályázati adatlapok kitöltési határideje 2024. szeptember 15.

A jelentkező gazdaságokból az öt legalkalmasabbat a Herman Ottó Intézet N. Kft, illetve a Nemzeti Park Igazgatóságok választják ki egy előzetesen rögzített szakmai szempontrendszer alapján. A jelentkezők 2024. október 15-ig kapnak értesítést az eredményekről.

További információ: grassland@hoi.hu

A programba való jelentkezéshez kérjük töltsé ki az alábbi linken megtalálható űrlapot: <https://www.grasslandlifeip.hu/search?keywords=Modellgazdas%C3%A1g>

(Szöveg és fotó: Dévényi Borbála, ökológiai referens)

A gyepek titkai V. fotópályázat

A Grassland-HU LIFE integrált projekttel kapcsolatban a Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft. és projektpartnerei ötödik alkalommal hirdetik meg a gyepek élőhelyek értékeinek bemutatását, népszerűsítését célzó fotópályázatukat. A pályázat kiemelt célja, hogy felhívja a figyelmet a gyepek és élőviláguk védelmére, megőrzésük fontosságára, valamint a gyepeket fenntartható módon hasznosító, a gyepeket védő helyi emberekre. Az elmúlt években a pályázatok tematikája a gyepek élőhelyeken élő növényfajok, gerinctelen és gerinces állatfajok, valamint a gyepekhez kötődő őshonos állatfajok bemutatása volt.

A fotópályázat ötödik fordulójának célja felhívni a figyelmet a gyepek szépségére és sokszínűségére, valamint a megőrzésükhöz szükséges emberekre és helyi, hagyományos ökológiai tudásukra, így a mostani kiírásban tájképek készítése, valamint a gyepekhez kötődő pásztorélet bemutatása a pályázók feladata.

A tájképek készítése kapcsán bátorítják a pályázókat olyan, négy fotóból álló sorozatok elkészítésére is, amelyek egy gyepek élőhely évszakonként változó arcát örökítik meg. Ez alkalommal a tájban élő, a gyepeket hasznosító embert is be szeretnék mutatni a nagyközönségnek. A témának az is aktualitást ad, hogy az ENSZ 2026-ot a legelők és pásztorok nemzetközi évének nyilvánította – ehhez is kívánnak csatlakozni a szervezők a meghirdetett témával.

A pályázatok beküldésének határideje: 2025. június 30. éjfél. A pályázatra jelentkezni és fényképeket feltölteni az alábbi online felületen keresztül lehetséges: <https://www.grasslandlifeip.hu/a-gyepek-titkai>

(Forrás: Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft.)

SZEMELVÉNYEK A TERMÉSZETVÉDELLEM TÖRTÉNETÉBŐL

40 éve történt

Az Országos Környezet- és Természetvédelmi Hivatal elnökeinek 3/1984. (XII. 13.) OKTH számú rendelkezésének tárgya a Rinyaszentkirályi-erdő védetté nyilvánítása. A védetté nyilvánítás célja Belső-Somogy és a Rinya mente egykori természetes növénytakarásainak megőrzése, továbbá a területre jellemző állatvilág, kiemelten a területen évtizedek óta költő rétisas élőhelyének megőrzése. A terület Belső-Somogy részeként 120-130 m tengerszint feletti magasságú, futóhomok alapkőzetű, természetes növénytakaróját különböző típusú lombdők alkotják. Erdőalkotó faja a kocsányos tölgy, de magasártéri szintekben tölgy-kóriszil ligeterdőket is találhatunk. Az időszakosan felszínig vizes termőhelyeken égeres erdők jelentik a potenciális vegetációt.

A gyepszint igen változatos, a terület jellemző védett növényfaja a szártalan kankalin, a pirítógyökér, a békallium, és a lápi csalán. A madárfajok közül rendszeresen költ a fokozottan védett rétisas (a fotón) és barna kánya, illetve a védett holló, fekete harkály és örvös légykapó.

(Forrás: ddnp.hu, sorozatszerkesztő: Varga Zsolt őrszolgálat-vezető, fotó: Horváth Zoltán tájegységvezető)

Pécs gyöngyszeme, a Pintér-kert Arboréum

A Pintér-kert Arborétum a huszadik század első felének hazai viszonylatban is egyedi lenyomata. Alapítója, Pintér János banktisztviselő, a középosztály jobb módú rétegéhez tartozott. Olyan kert létesítésére vállalkozott az 1920-as évek közepén, amely azelőtt kifejezetten az arisztokrácia, a vagyonos városi elitrétegek kertformájának számított. Pintér János a népszerű kirándulójelző, a Tettye közvetlen szomszédságában álló villaépülete környezetében fogott a növénytelepítési munkálatokba.

Látnivalók a kertben

Az alsó kertrész a gyűjteményes kert. A látogatók kanyargós utakon, lépcsőkön haladva barangolhatják be a kertet, megcsodálva a fás- és lágyszárú növényeket, a két kis tavat, valamint a Villányi Alkotótelepen készült szobrokat, melyek az 1970-es évek végén zajlott rekonstrukció során kaptak itt elhelyezést. Az alsó kertrész határát a fa pavilon jelzi, ahonnan átlátás nyílik a Havi-hegyi kápolnára és Rétfalvi Sándor alkotására, a Corpusra. **A felső rész** a jellegzetes mecseki karsztbokorerdő látványát és a csodás városi panorámát kínálja a vendégeknek. A kertnek ez a része igen meredek, a szintkülönbség néhány száz méteren belül több mint 70 méter. Jól megfigyelhető, hogy a meredek lejtő vékony talajában megkapaszkodó fák (például tölgyek) magas koruk ellenére igen kis méretűek. A hegyoldalra felkúszó kőrákosok látványa a régmúlt korok szőlőművelésének nyomai – a gazdák a szőlőskertjüket határoló mezsgyék mellé hordták egykor a kapálás közben felszínre került köveket. A kert ezen részének meglátogatásához strapabíró lábbeli (túracipő, túraszandál, sportcipő) viselése ajánlott. Esős, nedves időben a lépcsők csúszóssá válhatnak. A Pintér-kert területén található a **Mecsek Kiállítás**; az audiovizuális installáció a Mecsek dombortérképére vetítve mutatja be a Mecsek élővilágát, a növénytársulásokat, a kultúrtörténeti emlékeket és nem utolsósorban a kirándulási lehetőségeket. A bemutató a Pintér-kertben tartott szakvezetéssel egybekötve látogatható.

Programok az Arborétumban – 2024. szeptember-december

Szeptember 6.	10.00	Idegenvezetés	1 óra	1000 Ft/fő
Szeptember 14.	10.00	Az ősz színei – séta	1,5 óra	1000 Ft/fő
Szeptember 18.	10.00	Gyógyító növények a kertben – séta	1 óra	700 Ft/fő
Szeptember 21.	10.00	A Pintér-kert története – séta	1,5 óra	1000 Ft/fő
Október 1.	10.00	Idegenvezetés az Idősek Világnapján	1 óra	Ingyenes
Október 4.	10.00	Idegenvezetés	1 óra	1000 Ft/fő
November 8.	10.00	Idegenvezetés	1 óra	1000 Ft/fő
November 13.	10.00	Felkészülés a télre – séta	1 óra	1000 Ft/fő
December 3.	10.00	Madarak védelme a ház körül: téli madáretetés	1 óra	1000 Ft/fő
December 6.	10.00	Idegenvezetés	1 óra	1000 Ft/fő

A feltüntetett adatok tájékoztató jellegűek, részletes információ a programokról az adott eseményt megelőző hetekben a <https://ddnp.hu/programok> oldalon olvasható. A program- és időpont-változtatás jogát fenntartjuk.

A Pintér-kert Arborétum a *Made in Pécs Nívódíj* birtokosa.

(Fotó: Juhász Balázs)

Barlang Pécssett: a Tettyei Mész-tufa-barlang

A Pécssett található Tettyei Mész-tufa-barlang különleges természeti és kultúrtörténeti bemutatóhely. A mintegy tízezer éves, laza szerkezetű, vastag mésztufában kialakult járatrendszer helyenként mesterségesen kibővítették, további folyosókat vájtak ki a hegy belsejében, kisebbfajta labirintusrendszert létrehozva.

A barlang kiállítása egy időutazásra hívja a látogatókat. Látványos installációk és animációk mutatják be a barlang természeti adottságait, a mésztufa keletkezésének folyamatát. A látogatók helytörténeti és kultúrtörténeti ismereteket szerezhetnek, megtudhatják, hogy milyen fontos szerepe volt és van a víznek, amely létrehozta a barlangot, ellátta a várost ivóvízzel, meghajtotta a Tettye-völgybe települt malmok kerekeit. Az időutazás végén levetített filmmel a közelmúltba, majd a jelenbe érünk. Felvázoljuk a lehetséges jövőt, melynek fontos eleme a környezettudatosság, illetve az épített környezetünkkel kapcsolatos felelős magatartás.

ismereteket szerezhetnek, megtudhatják, hogy milyen fontos szerepe volt és van a víznek, amely létrehozta a barlangot, ellátta a várost ivóvízzel, meghajtotta a Tettye-völgybe települt malmok kerekeit. Az időutazás végén levetített filmmel a közelmúltba, majd a jelenbe érünk. Felvázoljuk a lehetséges jövőt, melynek fontos eleme a környezettudatosság, illetve az épített környezetünkkel kapcsolatos felelős magatartás.

Információk: <https://ddnp.hu/barlangpecs>, Tel.: 72/211-830, E-mail: info@barlangpecs.hu

Szeptemberi programajánló

Szeptember 3.: DDNP Klub – Merkei Gábor: Az év fája 2024-ben – a közönséges bükk

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság népszerű előadás-sorozata a DDNP Klub. Az ingyenes előadások résztvevői sok érdekes titkot hallhatnak növény- és állatfajokról, betekintést nyerhetnek az igazgatóságon folyó természetvédelmi szakmai munkálatokba, Dél-Dunántúl természeti és kulturális értékeibe. *Helyszín: Tettye Oktatási Központ (Pécs). Időpont: 17.00 óra. Ingyenes program.*

Szeptember 6.: Idegenvezetés a Pintér-kert Arborétumban

A minden hónap első péntekjén megtartott garantált program résztvevői szakvezető kalauzolásával betekintést nyerhetnek a közel száz éves múltra visszatekintő gyűjteményes kertben megtalálható különleges örökzöldek, gyümölcsfák, díszfák világába. *Helyszín: Pintér-kert Arborétum (Pécs). Időpont: 10.00 óra. A program időtartama: 1 óra. Részvételi díj: 1000 Ft/fő.*

Szeptember 7. Szarvasbőgés Béda-Karapancsán

A nagyréten található „Harczi-kastélyhoz” vezető túránk során belehallgatunk az erdő esti életébe, melynek ilyenkor legfontosabb eseménye a szarvasok nászának hangjai. A program a Fehér Gólya Múzeumban egy előadással kezdődik, ahol sok érdekességet megtudhatunk a gímszarvasokról. A bemutató végén pedig utána is járunk ennek a különleges eseménynek. 7 éves kor alatt nem ajánljuk a részvételt. *A részvételhez előzetes jelentkezés szükséges! Tel.: 30/846-6020.*

Helyszín: Fehér Gólya Múzeum (Kölked). Időpont: 18.00 óra. Túra hossza: 3-4 km.

Program időtartama: 2-3 óra. Részvételi díj: 1000 Ft/fő.

Szeptember 7.: Az őszi éjszaka hangjai

A túrán az alkonyatkor, illetve az esti órákban „megszólaló”, elsősorban madár- és rovarfajok mellett szó esik az éppen ebben az időszakban nászukat tartó denevérekről. Nem kizárt, hogy a program lehangosabb fellépői a gímszarvas bikák lesznek. A fejlámpa hasznos kiegészítő lehet.

Helyszín: Hosszúhetény, Önkormányzat. Időpont: 18.00 óra. Túra hossza: 7 km, időtartama: 4 óra.

Részvételi díj: 1000 Ft/fő.

Szeptember 14.: Az ősz színei – Séta a Pintér-kert Arborétumban

A szakvezetéses túra alkalmával a résztvevők megismerkedhetnek a kert sokszínű növényvilágával. A sétán olyan növényeket fedezhetnek fel a látogatók, melyek a kora őszi időszakban nyitják szirmaikat, vagy éppen levelükkel, esetleg terméseikkel színesítik a kert hangulatát.

A részvételhez előzetes jelentkezés szükséges! Tel.: 70/374-0295

Helyszín: Pintér-kert Arborétum (Pécs). Időpont: 10.00 óra. A program időtartama: 90 perc.

Részvételi díj: 1000 Ft/fő.

Szeptember 14.: Éjszakai túra a Dráva árterében

A túra részben az Ős-Dráva tanösvényen, részben a Dráva-ártér erdejében, zátonyain halad.

A különleges éjszakai túrán résztvevők a sötét, átláthatatlan és áthatolhatatlannak tűnő éjszakai áltéri erdőben a civilizációtól távoli, érintetlen természet illúzióját élhetik át.

Előzetes jelentkezés szükséges! E-mail: eva.horvath@ddnp.hu, attila.komlos@ddnp.hu

A túrán a megfelelő öltözék és felszerelés (fejlámpa, zárt ruházat, bakancs, szúnyogriasztó)

használata kötelező. Maximális létszám: 30 fő. A részvétel 12 éves kor alatt nem javasolt.

Helyszín: Szaporca, Kisinci-tó. Időpont: 19.00 óra. Túra hossza: 10-12 km, időtartama: 4-5 óra.

Részvételi díj: 2000 Ft/fő.

Szeptember 18.: Gyógyító növények a kertben – Séta a Pintér-kert Arborétumban

A Pintér-kert Arborétumban tett szakvezetéses túra alkalmával az érdeklődők megismerkedhetnek az itt előforduló gyógyhatású növényekkel, valamint ezek egészségre gyakorolt jótékony hatásáról is megtudhatnak új információkat. A séta során olyan gyógynövényeket is megfigyelhetünk, mint a kislevelű hárs, a páfrányfenyő, vagy az orvosi zsálya. *A részvételhez előzetes jelentkezés szükséges! Tel.: 30/377-3383. Helyszín: Pintér-kert Arborétum (Pécs). Időpont: 10.00 óra. A program időtartama: 60 perc. Részvételi díj: 700 Ft/fő.*

Szeptember 21.: Halászati bemutató a Boki-Dunán

Hogyan fogtak halat több száz évvel ezelőtt? Mi lehet a kece vagy a vejsze? Hogy nézhetett ki az ártér a folyószabályozások előtt? Mindezekre a kérdésekre választ kaphatunk, és számos további érdekességet láthatunk-hallhatunk a programon. A Boki-Dunánál – amely a Duna egyik túlfeljődött kanyarulata volt, amely lefűződött és ma holtágként él tovább – visszaugrunk az időben és őseink halászati módszereibe pillanthatunk be, valamint az ehhez kapcsolódó eszközöket is megtekinthetjük, kézbe vehetjük. Mindezekon túl, számos érdekességet hallhatunk a Duna-Dráva Nemzeti Park részét képező Béda-Karapancsa természeti értékeiről is. *Helyszín: Boki-Duna. Időpont: 10.00 óra. A program időtartama: 1,5 óra. Részvételi díj: 1000 Ft/fő.*

Szeptember 21.: A Pintér-kert története

A régi Pécs városában a híres iparosok és kereskedők, a helyi közélet szereplői szoros kapcsolatban álltak egymással – az üzleti életen túlmutató baráti, gyakran rokoni kapcsolatok voltak ezek. Közéjük tartozott Pintér János banktisztviselő is, aki villaépülete körül arborétumot hozott létre az 1920-as években. A sétán megtekinthetjük a Pintér-villát és annak híres erkélyét, ahol Ferenc József király is megfordult, felkeressük az aranyhalas vízmedencéket, és a villa melletti területet, ahol Pintér János és Irma asszony esküvői ebédjét költötte el pécsi hírességek társaságában, megtekinthetjük itáliai ihletésű oszlopöket és reneszánsz várat, elsétálunk egykori szőlőskertek maradványai mellett, a Zsolnay pirogránit szárnyas oroszlánál hallhatunk Pintér János és a Zsolnay család kapcsolatáról.

Helyszín: Pintér-kert Arborétum (Pécs). Időpont: 10.00 óra. A program időtartama: 1,5 óra.

Részvételi díj: 1000 Ft/fő.

Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság, Ökoturisztikai és Környezeti nevelési Osztály
7625 Pécs, Tettye tér 9.

Tel.: 30/405-4571, 30/377-3388

E-mail: szilvia.wodtke@ddnp.hu, attila.komlos@ddnp.hu

www.ddnp.hu

Köszönjük, hogy meggondolja, kinyomtassa-e papírra ezt a levelet.

Amennyiben Ön nem kíván a továbbiakban hírlevelet kapni a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóságtól, a következő linken iratkozhat le: https://ddnp.hu/hasznos/hirlevel_leiratkozas